

Tota la història del Linux i del moviment del programari lliure

Publicacions de la Universitat de València publica el llibre 'Codi rebel' de Glyn Moody

'Codi rebel. La història del Linux i de la revolució del programari lliure' de Glyn Moody és un dels llibres més fidels i extensos sobre l'origen del sistema operatiu Linux, del moviment GNU i de termes com programari lliure o codi obert. Ara Publicacions de la Universitat de València n'acaba de publicar la traducció catalana, d' [Aitana Guia](#) i [Ivano Stocco](#), que ajudarà a fer conèixer el món que ha revolucionat la informàtica actual.

Segons Aitana Guia, 'Codi rebel' és un llibre apte per a tots els públics, tant per a tècnics i programadors que coneixen els detalls de Linux com per als usuaris novells que volen saber què és aquest món. El llibre no es fixa en els detalls tècnics, sinó en els perquè, en les motivacions dels pioners del programari lliure. Si bé la publicació original és del 2001, Glyn Moody assegura que no ha perdut actualitat ni interès perquè, encara que ha passat força, temps el llibre aclareix els orígens del programari lliure i el codi obert. Així, segons posa com a exemple, si bé no s'hi inclou l'aparició i el creixement del Firefox, sí que s'hi parla de l'origen de la Fundació Mozilla i de la primera experiència fallida de fer un navegador alternatiu.

La història comença a la primèria dels anys noranta, amb Linus Torvalds, un estudiant universitari, que el 1991 començà, gairebé com un joc, a construir el nucli d'un nou sistema operatiu semblant a Unix. Però el naixement de Linux i del moviment actual del programari lliure no es pot entendre sense un invent que va començar a expandir-se llavors: internet. Internet va permetre que centenars d'usuaris treballassin en un projecte comú, sovint sense treure'n gens de profit econòmic.

El llibre també explora les decisions, casualitats i protagonistes del mapa actual de Linux i del moviment del programari lliure. La base de 'Codi rebel' són desenes d'entrevistes amb els protagonistes: Linus Torvalds, Richard Stallman, Andrew Tridgell i molts més. No sols això, l'autor també ha fet una recerca exhaustiva als fòrums de la comunitat del programari lliure, on es comuniquen encara els qui creuen en la difusió lliure del coneixement. I exposa els moments clau, les disputes internes i les victòries que van passar desapercibudes dels mitjans de comunicació.

La traducció

Aitana Guia va llegir l'original del 'Codi rebel' el 2002, impulsada pel co-traductor del llibre, Ivano Stocco, informàtic i traductor, i que ja coneixia el món del programari lliure. De seguida van decidir que seria molt interessant de traduir-lo al català, van comentar-ho a Glyn Moody, que s'hi va entusiasmar, oimés que traduir el llibre a un altre idioma contribuïa a difondre el programari lliure. Llavors van proposar-lo, sense èxit, a unes quantes editorials, fins que el 2005 Publicacions de la Universitat de València va acceptar-lo.

L'autor, Glyn Moody, s'ha implicat a fons en la traducció catalana. Fins i tot se l'ha llegida i hi ha fet comentaris que han ajudat a completar-la. Moody parla espanyol i italià, és capaç de llegir el català i assegura que ha gaudit llegint allò que havia escrit en anglès en un idioma nou. Segons Moody el programari lliure és la possibilitat d'escollir, la localització lingüística és una part important de la tria i és sabut que el programari lliure és més eficaç que Windows en aquest terreny. És per això que ben aviat es va mostrar a favor de traduir el 'Codi rebel' al català, perquè considera important que els lectors puguin llegir-se'l en la seva llengua materna. De fet, el llibre també s'ha publicat en xinès, finès, alemany, italià, coreà i japonès.

La traducció no ha estat fàcil per l'abundància de termes tecnològics com 'hacker', que han traduït per 'furoner', d'acord amb el [Termcat](#). Per Guia, sense el Termcat la traducció hauria estat gairebé impossible. Sigui com sigui, tant Guia com Stocco se senten orgullosos de la feina feta.

15 novembre 2007